

Τα μυστικά του μνημειακού τείχους στη θέση Κούκλια-Μάρτσελλο

[/ Γενικά Θέματα](#) / [Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Την τεκμηρίωση της στρωματογραφίας της θεμελίωσης του μνημειακού τείχους που είχε έρθει στο φως παλιότερα στη θέση Κούκλια- Μάρτσελλο επέτρεψε για πρώτη φορά η φετινή ανασκαφή, κατά την οποία διανοίχθηκε μία μικρή τομή στο εσωτερικό του τείχους.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ανακοίνωσε τη λήξη της τρίτης ανασκαφικής περιόδου στη θέση από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), που διηύθυνε ο Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχαιολογίας Κωνσταντίνος Κοπανιάς. Η ανασκαφική ομάδα αποτελούνταν από 17 προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές και πραγματοποιήθηκε με χρηματοδότηση του ΕΚΠΑ.

Στη θέση Κούκλια-Μάρτσελλο έχει πραγματοποιηθεί σειρά ερευνών από τη Βρετανική (1950-55) και τη Γερμανοελβετική Αποστολή (1966-73, 1985, 1992-95), καθώς και πιο πρόσφατα από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (2006-08). Οι παλαιότερες έρευνες έφεραν στο φως τμήμα ενός μνημειακού τείχους συνολικού μήκους 168 μέτρων, δίχως όμως να ολοκληρωθεί η ανασκαφή του. Αδιευκρίνιστη παραμένει ακόμη η χρονολόγηση των επιμέρους οικοδομικών φάσεων του τείχους αλλά και η

συνολική ερμηνεία του.

Η προκαταρκτική μελέτη της κεραμικής υποδεικνύει πως η πρωιμότερη οικοδομική φάση του τείχους ανήκει στην Υστεροκυπριακή ΙΙΓ περίοδο (13ος αι. π.Χ.). Στα τέλη αυτής της περιόδου το τείχος περιήλθε σε αχρηστία και ορισμένοι από τους λίθους της ανωδομής του χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή ενός άλλου τοίχου λίγα μέτρα βορειότερα. Ο συγκεκριμένος τοίχος μάλλον αποτελούσε έναν περίβολο, καθώς ήταν πρόχειρα κτισμένος και έχει αποκαλυφθεί σε αρκετά μεγάλο μήκος.

Ταυτόχρονα κατασκευάστηκε μία επί του παρόντος αιγιματική κατασκευή, η οποία φαίνεται να έχει το σχήμα του γράμματος «Π» και είναι στραμμένη προς τη θάλασσα. Αναγνωρίστηκαν συνολικά τρεις διαφορετικές οικοδομικές φάσεις αυτής της κατασκευής, η οποία φαίνεται ότι βρισκόταν σε χρήση για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σε δύο λίθους αυτής της κατασκευής απεικονίσθηκαν σχηματικά δύο πλοία, τα οποία μοιάζουν πολύ με τις παραστάσεις σκαφών της Υστεροκυπριακής ΙΙΙ περιόδου στο Κίτιο.

Η προκαταρκτική μελέτη της κεραμικής δείχνει ότι πιθανώς ο περίβολος και η συγκεκριμένη κατασκευή χρονολογούνται στην Υστεροκυπριακή ΙΙΙ περίοδο (12ος-11ος αι. π.Χ.). Ωστόσο, αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης της κεραμικής για να επιβεβαιωθεί η χρονολόγηση.

Η ανάλυση της στρωματογραφίας δείχνει ότι κατά την Κυπρο-Γεωμετρική περίοδο δεν υπήρξε σημαντική χρήση του χώρου. Στα τέλη της Κυπρο-Αρχαϊκής ή στις

αρχές της Κυπρο-Κλασικής περιόδου (ύστερος 6ος/πρώιμος 5ος αι. π.Χ.) ανοίχθηκε ένα όρυγμα (τούνελ) κάτω από το τείχος με κατεύθυνση βορρά-νότου.

Οι ανασκαφές του F. Maier έφεραν στο φως παρόμοια τούνελ σε διάφορα σημεία του τείχους. Σύμφωνα με την ερμηνεία του F. Maier και των παλαιότερων ανασκαφών, τα τούνελ διανοίχθηκαν κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της (Παλαι)πάφου από τους Πέρσες. Τα ανασκαφικά ευρήματα του 2022 και 2023 δεν φαίνεται να επιβεβαιώνουν αυτήν τη θεωρία, τουλάχιστον στην περίπτωση του νέου τούνελ, ωστόσο η απουσία ευρημάτων δεν επιτρέπει ακόμη την ασφαλή ερμηνεία της κατασκευής.

Η έρευνα του ΕΚΠΑ πραγματοποιείται σε αγαστή συνεργασία με το υφιστάμενο Πρόγραμμα Διερεύνησης του Αστικού Τοπίου Παλαιπάφου του Πανεπιστημίου Κύπρου, που διευθύνει η Καθηγήτρια Μ. Ιακώβου. Η στενή συνεργασία των δυο ερευνητικών ομάδων συνεισφέρει στη διερεύνηση, μελέτη και επιστημονική προβολή του αρχαιολογικού πλούτου της περιοχής της Παλαιπάφου.

Η τέταρτη ετήσια αποστολή του ΕΚΠΑ θα πραγματοποιηθεί εντός του 2024. Οι ανασκαφείς εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες στην κοινότητα Κουκλιών, καθώς ανέλαβε εν μέρει το κόστος της σίτισης και προσέφερε τη δυνατότητα φιλοξενίας των φοιτητών.

phileneews.com